

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Quatuor Comprehensa: Vbi praeter res gestas à Patribus Societatis Iesv in conversione Sinarum, Cocincinae, & Tunchini Regnorum nihil omittitur eorum, quae possunt liberali placere Lectorum curiositati

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1670

11. More Sin. PP. nomen mutant tum repetunt.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10757

illi feruoris impetus, nimium animosi locum habuissent, neque is olim
 cunctator Riccius, nunc Apostolus Sinarum haberetur. Reuersus Ma-
 caum Cabralis, tam leras de Sciaochino ad Valignanum literas Goam
 dedit, vt iam minimè doleret Valignanus Legatis Iaponum ad summum
 Pont. se ducem itineris non esse: sed instaret ardentè ad prouehendum
 Sinense negotium nouis hominum, rerumque subsidijs, quando illud
 Deus cursu tam prospero agebat. Nam rei domesticæ leuamentum ali-
 quod ab Sinis expectare, idem foret vt Christi Ministros execrationi
 subiicere, qua sectarum suarum sacrificulos auersantur, ob improbita-
 tem quatendæ stipis. Ergo Indiæ Prorex Odoardus Menesius, Vali-
 gnani rogatu quem semper carissimum habuit, & suapte nobili pietate,
 de sisco regio Malacensi censum annuum edixit qui nostris inter Sinas
 alendis sufficeret quem postea Philippus II. decreto perpetuo stabiluit.
 De suo Odoardus supellectilium eorum sacram auxit; domestica nouas
 ædes instruxit. Ex operarijs in tempus aliud dilatis, duos Macaum misit
 Valignanus, Odoardum Sanden, & Antonium Almeidam quos etsi pru-
 dentia insignes, sapientibus muniuit documentis, & gratulatorijs ad
 Riccius & Ruggerium literis, quibus item illos plurimum hortaba-
 tur, duobus iis locis omni ope ingressum in Sinas exorarent. Sub hæc
 tertius appulit Alfonso Sanchez, nec optatus, nec gratus qui tantum-
 non Macaum & nostros euerit: hunc itineribus pro fide, & Hispania
 diu tritum, Philippinis Præfectus Procuratori suo addiderat. postulatu-
 ro ab Sinarum Rege vt Legationem à Rege Hispaniæ vellet gratam ha-
 bere; & vero utrimque confectum prope negotium exibat, cum ex-
 pergefacti Lusitani contra rem suam motum vident; conclamatum
 profus de Macao, si conficeretur; Sinense commercium in Philippi-
 nas verti, lucrum ex Sericis quorum emptione à Sinis commoda, &
 translatione ad Iaponem Macaum ditesceret, ad Philippinas abiturum.
 assurgunt igitur in tumultum & defensionem, Legationis ambitum
 disturbant; Mandarinorum imperrant edictum quo vetantur in poste-
 rum Hispani de mittendis legatis agere; turbulenti negotij auctores,
 infesta re, Macao vela in reditum, & remos aptant. Sandes verò &
 Almeida illuc anno sequenti 85. sub finem Iulij applicant. Sanden Lin-
 citanus Scioachinum vocari Riccio concessit, hac lege dumtaxat, vt
 Macaum breui post remearet. Sed eum præsens aditu & affatu & trio-
 bolari apud nos munusculo, illic raro, ita sibi deuinxit, vt retine-
 ret illum intra Sinas, quamuis nondum libello respondisset Prorex
 quo hæc illi facultas petebatur, indicta nihilominus Patribus cautio-
 ne, ne quem præterea tentarent intra regnum vocare; quo mandato
 moestus Almeida desideria sua infringi penitus, tantò, post paulum
 iucundius, quanto contra spem omnem, iis potius est. Tam tres domi-
 cum essent, & accessurus ad eos quartus, visum iis, pro Sinarum mo-
 re, nusquam opinor alibi audito, nomina mutare. Solent ij quosdam
 in nominalibus seruare minutias. Nullum feminis indunt nomen; domi-

10.
 Valignanus
 noua sub-
 dia in Sinas
 curat.

11.
 More Sio,
 PP. nomen
 mutant cum
 repetunt.

Q

& foris nascendi ex ordine, prima, secunda, tertia eius cognominis appellantur: & habent Sinæ tam pauca cognomina, vix vt millenarium faciant, nec fas cuiquam sibi aut nouum formare, aut anicum mutare. Pueris nomen imponunt parentes, floris ferè cuiuspiam vel fructus, aut blandi animalis, sed præter parentes, & fratres pueri, nemo illum ausit tam familiariter appellare; alij, vt dictum de feminis, de natalium ordine illum vocant. Puer de se cum agit deprimendi sui gratia vocabulo vititur quo à parentibus nominatur; nam se cum semper abiiciant; alios attollant, dialectos habent ad vtrumque sic ab vilitatis alienas, vt peregrinæ videantur. Studendi principio, nouum à Magistro nomen accipiunt quo ab ipso, & condiscipulis in schola censentur. Relicta dein schola, cum solutam ante cæsariem in tutulum seu floccum colligunt; itémque cum uxorem ducunt (quod solent ætate satis præmatura) vocabulum iis aliud inditur, à præstanti quem ad hoc elegerint vito, quod vocabulum, medium, itémque literam appellant ob characterem peculiarem, & proprium quo se ipsi scribendo indicant. Vulgòque hoc nomine vocantur, præterquam ab suis tùm seruis, tùm sibi subiectis. Postremo viri ætate iam facti, nomen Grande, seu signum assumunt excellentius cæteris, quo deinceps, iure tam stricto vtuntur, vt iniuriam putent, aut rusticitatem, si quis etiam ignorans cum iis agens id nomen omittat. Grauiùs itaque nobilitatem auribus sonabant nomina quæ tulerant ex Europa Patres, & retinuerant hæcenus, placuitque maiorem in modum quod mutatis iis, & Grandi nomine adscito, viderentur Sinis exuisse quod iis residuum inerat barbari, & externi. Sithaium se dixit Riccius, eius socij duo quibus vocabulis dici voluerint, non inueni; sed aliquanto post Valignani iussu rediere ad pristina nomina, ne deferrentur in Europa quod relicta nomenclatione Christiana, Semiethnicos simularent. Hac enim de causa ex Iaponia quotannis lacerabantur per Europam criminationibus importunis quicumque de nostris fructuosissime in ea vinea desudabant. Languens inter hæc Almeida desiderio Sinarum, repente Ruggerium conspicit Sciaochino aduectum vt se ad alteram Residentiæ stationem fundandam abduceret quadringentis intra Sinas leucis; quæ tam insperata, quàm impatienter optata facultate obstupuit; recepta mox voce in eos erupit gratiarum, lachrimarum, & lætitiæ motus, vt videretur inter superos beatus. Peregrinationis huius auctor Gubernator nouus, siue, vt scribit Ruggerius Virgo Deipara, cuius pulcherrimam tabulam Gubernatori cum offerret, simul edisseruit quæ esset, quàm iuuenis toto nostro in orbe honoribus, quanta in celo regnaret maiestate. Molliri his homo Ethnicus ad reuerentiam tantæ Matris, & præferre animum eius item obsequio aliquo honoranda. Pechinum etgo propediem in aulam profecturus ex lege trienniali Magistratum maiorum, statuit vnum ex Patribus habere itineris comitem, ratus quoque id sibi maximè gloriosum, si Literatum ex mundi finibus insignem, in confessum illum sapientiæ Sinicæ, spe-

Etandum, audiendumque produceret. Laudabant initio amici consilium nobile; Prudenti postea domi nostræ cum primoribus Mandarinis, suspectum id illi fecere viri graues, & fidi, ob seueritatem legum in externos, & discrimen perdendæ in aula gratiæ: quamobrem illo quoad aulam quidem consilio absticuit; sed Ruggerium decreuit vsque Sciaochinum perducere, suam & Lincitani patriam in Prouincia Cechiana: quatuor-virum priori quibus suas regendi credebatur vices imperauit, solenni diplomate commearum illi tribueret liberum per Huquanam, Chianensem, & Cechianam Prouincias; verum Ruggerius admodum prudenter Almeida nomen tanquam discipuli & sequacis suo curauit adiungendum. Mox ne tempus daret mutandæ facultatis, Quanceum descendit vt secum Almeida tolleretur quem bimestri spatio in Cechianam Prouinciam induxit, factumque Deo propitio vt Quancei, Lincitani fratrem reperiret, quem concilianda ipsi in graui negotio Lusitanorum ope, ita sibi obstrinxit, vt sua secum nauis Sciaochinum vsque cum Almeida illum deucheret, applicuere illic intra diem quartum & sexagesimum per amantissima fluuiorum, qui Sinarum fecant mediterranea, cum die Nouembris vigesimo anni 85. Quanceo abiissent. Coeterum longo illo tractu nullum aut carceris, aut ignominia discrimen experti sunt, quod minati fuerant amici, sed ab inhumana Cantonis Prouincia quo magis recederent, eò urbanius, & benignius habebantur; quacumque verò terram attingissent, prodigio erant multitudini statim confluenti, haud quidem odioso, sed gratæ, & attonitæ nouitatis. Ruggerio tamen singularem Deus, & crebram obtulit gaudendi materiam: visebatur à Præcipuis Mandarinis, gestiebat illos Cathesismum habere præ manibus, quem cum Riccio concinnarat, rogabatur an esset eius author? an ex magno aduectus Occidente ad infotendum Sinis inuisum eatenus & ignotum, veræ ac salutari doctrinæ solem, nempe Deum esse, & quidem vnum; signenta dæmonum, omnia simulachra; quæ, ait, nonnulli cum dicerent simul in lachrimas soluebantur; negabant alij se vnquam pro Deo quenquam adorasse, præter vnum Tiencium, quamuis illum obscure ac velut in nebula, ex veteribus suis monumentis, conspicerentur magis quam cernerent, iam aperta in luce libri illius eum agnoscebant; sed scire auebant aqua illa quæ esset, potens animi expiatrix, eamque illi speciem conferens, quam Deus ipse suo amore dignaretur, de Baptismo scilicet doceri optabant, de quo Catechismus sub finem agebat, quam animorum comparationem cum alijs quoque Ruggerius in Prouincijs comperisset per quas iter facere contigit, magnas iam inde Chiaochini, conuersiones Literatorum animo præcepit, & eò maiores, quò vicius tenderet, vbi subtiliora semper ingenia, primum illud religionis fundamentum erant libentius admissura.

Vebs est Chiaochinum in Prouincia Chianensi, si minus dignitate, ac pulchritudine singularis, ciues habet comitate morum eò cultiores,

12.
Ruggerius &
Almeida Ce-
chianensem
Prouinciam
intran.

11.
Sciaochinũ
vrbs quillse

Q